

Sárosy A. I.: Téli hangulat

tartalomból: *Múltidéző Élettörténet kaptafánál Holland emlék
Kertészkedőknek Kutyaolag? Hát nem minden fenéig tejföl Vadásznapi
miniSuliság A láb Egy festményt nem lehet ... Leiki élet Házi praktikák*

A táborfalvi polgárok lapja. Megjelenik 450 példányban. Felelős szerkesztő: Sponga Tamás.

Szerkesztőség: 2381 Táborfalva, Iskola út . Tel.: 30.

A szerkesztőség tagjai: Antal Jánosné, Fehér Lászlóné, Farkas Lenke, Szelei Pál, Sztana Károly.

Felelős kiadó: Polgármesteri Hivatal, Táborfalva. Tel.: 28.

Eng.szám: 105/93. Nytsz.: B/PHF/1120/P/1993.

Foto: *sfoto, my*

Kéziratok, hirdetések, fotók átvétele a lapzártáig.

Szerkesztés, tördelés, grafikai előkészítés: T Art Számítástechnikai Stúdió.

Táborfalvi

MOZAIK

Élettörténet kaptafánál

Nagy László ... Gyakori név. Talán legismertebb "viselője" egy tragikus sorsú költő volt a közelmúltban. De nekünk, táborfalviaknak ez a név mást is jelent: Laci bácsit, a cipészt. Lapunkban sorozatot indítottunk a falu érdekes, különleges, ritka mesterséget művelő lakóival. Ezúttal - éppen munka közben - Nagy László beszélt életéről, emlékeiről ...

- Mint a Múltidéző rovat állandó segítőtője, Laci bácsi nekem már többször mesélt saját múltjáról is ...

- Ebben a faluban születtem. Apai nagyszüleim a mai Arany János úton laktak. Viszont gyerekkorom elég mozgalmas volt. Rövidebb - hosszabb ideig éltem Pesten, Szentesen (anyai nagyszüleimnél) és persze itt is. Ennek részben családi, részben külső okai voltak. Hiába volt ugyanis apám kitűnő kőműves, a harmincas években nem kapott állandó munkát, így néha máshol próbált a család szerencsét. Végül 1935-ben jöttünk ide vissza. Elvégeztem az elemi iskolát, nyaranta pedig - mint sokan mások - cselédkedtem.

Időközben szinte ördögi ügyességgel és gyorsasággal került fel egy női cipőre az új sarok.

- Igaz, hogy kőműves volt az édesapja, de azokban az évtizedekben falun elég nehéz lehetett élni a hagyományos földművelő életmódból.

- Először apám barátja révén próbálkoztunk. Miután meglátta milyen jól rajzolok, kőfaragónak akart maga mellé venni (ő ugyanis az volt). De ez nem sikerült. Nagybátyám viszont Szentesen cipésmester volt. Hozzá mentem inasnak, s 1937-től három évig voltam (ma így mondanánk) ipari tanuló. Nagyanymnál laktam, nagybátyámnál kosztoltam, így sikerült.

- Mit kell tudni a cipész szakmáról ?

- Eredetileg német nyelvterületen lakók vagy ott tanulók hozták be Magyarországra a szakmát. Innen a német elnevezések - mesélte Laci bácsi, s már mutatta is a különböző szerszámokat, s mondta a német neveket. - A suszter

szó a cipész megfelelője, szintén német kifejezés.

Mestermunka készül

foto: my

- Térjünk vissza a pályakezdésre ! Tehát negyvenben végzett, Laci bácsi ?

- Így van. Nem dolgozhattam sokat, mert jött a háború. Behívtak katonának.

- Járt talán az orosz fronton is ?

- Nem. Szerencsére sportoltam, így sorozáskor a repülőökhöz vezényeltek. A központunk Ferihegyen volt. Innen kerültem ki egészen Németországig, a háborút pedig amerikai fogságban fejeztem be. 1945 őszén kerültem haza, ahol persze már itt voltak az oroszok ...

A szokásos katonatörténetek Laci bácsi elmondásában élettel és humor-

ral voltak tele. De ekkor már harmasban voltunk. A beszélgetésbe bekapcsolódott Annus néni is, aki szívesen mesélt az oly régen történetekről.

- Nagyon kellett vigyáznunk magunkra. Emlékszem például, hogy a felnőttek sötét, durva ruháit vetjük fel, s az arcunkat is bekormoztuk ...

Közhely, de nehéz évek lehettek. Csakúgy, mint a következők. De ez már egy másik gondolat.

- Nem tudom másképp megfogalmazni...miért vállalta a közéleti tevékenységet ?

- Mozgalmas idők voltak. Mindenki szívesen dolgozott. Mentünk, végeztük a társadalmi munkát és persze előadásokat, bálakat is szerveztünk ... Sokmindenben Táborfalva volt a legjobb a szomszédos községek között. Aztán a falvak összevonásakor valahogy "leült" minden.

Ismét hallgattunk egy sort. Közben fiatal nő érkezett egy pár cipővel. Hiába, ma jobban meggondolja mindenki, hogy mikor dobja ki a régi lábbelit.

- Tényleg, van-e utánpótlás ? - jutott eszembe. - Lesz-e valaki, aki folytatja Laci bácsi munkáját ?

- Nem tudom. Tanulót már nem vállalok, hisz hetven éves elmúltam: ez nagy felelősség lenne. Nemrég beszéltem egy kecskeméti cipésszel. Ő mondta, hogy a szükségesnek csak a töredékére tudta megtanítani saját tanulóját. Egyszerűen nincs rá idő. Akkor pedig semmi értelme. Egy mostani diáknak az én kb. ötven évvel ezelőtti tankönyvemet adtam át, hisz részletesebb a maiaknál.

Nagy kár, mert a felhalmozott tudás és a sok értékes szerszám nem mehetne veszendőbe.

- Valamiről még beszélünk kell ! Talán az olvasó is észrevette, hogy lapunkban néhány vers jelent meg Laci bácsitól. Meséljen valamit a versekről !

- Néhány évig írogattam. Az első élmények a háborús időszakból származtak. Gyerekeknek, ennek is, annak is meghalt az apja, s ez a hangulat hozta ki az első rímeket. Azután a háború szüneteiben, meg főleg a hadifogságban sok időm volt a versfaragásra. Egyszerű témákról szóltak: egy sárbaragadt ka-

tonai autóról, a kis patakról, a fogságról, és így tovább - s Laci bácsi mindig idézett is. Nekem legjobban a humoros, habkönnyű versek tetszettek.

- Talán még most is írogat? - fagattam tovább.

- Már nagyon régen nem. A háború után még írtam néhány verset - volt olyan is, amit megrendelésre -, de pár év elteltével befejeztem. Az elkészülteket sem küldtem el soha bírálatra.

Kis szünet, s csak a szerszámok zaja hallatszott. Elkészült a következő cipő is.

Szalai Pál

A láb

A gyermek mikor megszületik, szinte kivétel nélkül egészséges lábbal jön a világra. Felhőborító, hogy mégis mennyi embernek megy tönkre a lába, mire felnőtté válik. Ennek a legfőbb oka, hogy a szülők túlnyomó többsége nem tudja megfizetni az orvosok által kikísérletezett és elfogadott cipőt. Rossz nézni, hogy a kgst-piacon mit árulnak cipő gyanánt, és ez fokozottan vonatkozik a bébi- és gyermekcipőkre. Sajnos nem a minőség és a kényelem dominál a vásárlásnál, hanem az olcsóság. Az itt vásárolt lábbelik nem alkalmasak arra, hogy a gyermek lába egészségesen fejlődjön ebben a cipőben. Több okból is: 1. nincs bennük haránt-emelő, 2. nem tartják a lábfejet, bokát, 3. silány minőségű műanyagból készülnek, 4. drágák, mert hamar szétmennek egy szezon alatt.

Az idősebbek tudják, mit jelentett Ratkó gyerekek lenni. Szeretnék személyes példával élni, mert én is abban a korban születtem, habár az én szüleim akartak engem. Ők is szegények voltak, így nem tudtak odafigyelni, milyen lábbeli kerüljön a lábamra. Helyettük a cipőipar gondoskodott arról, hogy a gyermekek lába egészségesen fejlődjön. Olyan cipőket gyártottak, ami még a születési rendellenességet is korrigálta. Elmondhatom, felnőtt koromra véletlenül, de egészséges maradt a lábam.

Tudnunk kell, az ember lábfejtében 26 db csont van, a csontok között ízület, szalagok, izmok és idegek, amelyek a láb összehangolt mozgását és az ember egyensúlyozását hivatottak szolgálni.

Egy levél - egy fotó a -ból

Csodálatos két hetet tölthetett az örkényi és a táborfalvi református gyülekezet néhány tagja a nyár végén Hollandiában.

Az évek óta tartó kapcsolat újabb találkozásra adott alkalmat. A vendéglátó kisváros s'Gravendeel, Rotterdamtól néhány kilométerre van a Holland mélyföldön. Lakói kedves, nyílt, vendégszerető emberek. Városuk az idén ünnepelte 400 éves évfordulóját. Erre az alkalomra többnapos, színvonalas, változatos fesztivált rendeztek. Ezeken vehettek részt a magyar vendégek is. Közben alkalom nyílt arra is, hogy országuk természeti szépségeit bemutassák. Amszterdam, Hága és a fantasztikus tengerpart, Zeeland is szerepelt az úticélok között.

A többszöri találkozás mélyíti, erősíti a barátságokat. Reméljük, jövőre mi láthatjuk vendégül őket Magyarországon.

H.M.

Egy maroknyi táborfalvi Hollandiában

Szűk, kemény, magas vagy túl alacsony sarkú cipő a mozgást gátolja, ezáltal megváltozik a csontok érintkezési pontja (az ízületek máshol érintkeznek, mint ahol az elvárható), így megváltozik a járás, megfájdul a lábfej, a boka, a térd, a hát. Hosszabb idő elteltével sántítani fog az illető. Deformálódik a láb (bütyök, kalapácsujj). Kialakul azon kívül a bőrkeményedés és a tyúkszem! A lábnak e betegségei igen fájdalmasak, nehezen gyógyíthatók, gyakran csak műtéttel csökkenthetők a fájdalmak. Gyógyítani szinte lehetetlen ezeket a betegségeket! Marad tehát a megelőzés. Jól megválasztott, kényelmes, bőrből készült cipő. Gyere-

keknek betétes, ami fogja a bokát is. Nőknek 3-5 cm-nél nem magasabb sarok, és lehetőleg ne pántokból legyen. A férfiak se viseljenek műanyag, teljesen lapos sarkú cipőt. A varrás, dísz ne az ujjak felett legyen. Az edzőcipőket nem az egésznapos használatra tervezték, csak sportlásra. Ne engedjék el a gyermeküket egész napra az iskolába, az óvodába ilyen cipőben. Ha valaki bővebbet szeretne tudni ezekről a dolgokról, szívesen állok rendelkezésére.

Jó egészséget kívánok!

Lénártné Cserkó Erzsébet

Vadásznap

Az Országos Vadásznapi táborfalvi rendezvényét Diana, a vadászok védőszentjének napján tartották meg.

A rendezvény Laczkó János polgármester megnyitójával kezdődött. Az érdeklődőket számos program várta, ebből szeretnénk ízelítőt adni. Elsőként a Nagykőrösi Modellező Klub tagjával, Balázs Istvánnal beszélgettünk.

- A klubjuk milyen sportágakkal foglalkozik ?
- Autó-, repülő-, hajómodellezéssel. Ezek közül most a hajómodellekből hoztuk el egy párat. A nézőknek szeretnénk bemutatni, hogy ezek a kis hajók és tulajdonosaik mire képesek.
- Mi az, amit tudni kell egy ilyen hajóról ?
- A hajótesteket mi tervezzük és mi is készítjük el. Az itt látható hajókat 15 cm³-es motor repíti a vízben. Üzemanyaga metilalkohol és glicerinnal keverve.
- Mennyibe kerül ez a hobby önöknek ?
- Először is rengeteg időbe. Azután a hajók ára kb. 60-80 ezer forint, plusz a működtetés és az utazás, hiszen Nagykőrösön nincs igazi versenypálya.
- Mi okozta a problémát a bemutatón ?
- Ezek a hajók rádióátvitelűvel működnek. Valószínű, hogy a közelben egy bekapcsolt CB-rádió vagy rádiótelefon okozhatta a hibát.

Megpróbáltuk felderíteni a bajt okozó készüléket. Egy rádiótelefont tényleg találtunk a négy bemutatott Korando terépjáró egyikében. Ezeket az autókat egy budapesti kft állította ki. Sokan megnézték ezeket a sártaposó gépeket, de megvásárolni sajnos nem tudták.

Egy sátorral arrébb szép trófeákat nézhettünk meg a táborfalvi és a dabasi vadászok zsákmányaiból.

Következő színhelyünk a fegyvergyűjtő Urbin György sátra.

- Milyen fegyvereket gyűjt ?
- Elsősorban lőfegyvereket, de van néhány szúró- és vágófegyverem is.
- Hány fegyver van a birtokában ?
- Úgy kb. 100 db lőfegyver. Ezek között van vadászpuska, hadifegyver és önvédelmi pisztoly is.
- Milyen értéket képviselnek ezek a műtárgyak ? Hiszen már lőni nem lehet velük, ugyanis valamennyi hatástalanított.
- Ezeknek már csak eszmei értékük van. Ha mégis pénzben

próbáljuk kifejezni, akkor pl: ez a duplacsövű Merkel úgy kb. 150000 Ft-ot ér.

A lőfegyverek után megismerkedtünk egy ősi vadászeszközzel, az íj legmodernebb változatával. Ebben a Sherwood Vadászbolt íjászaik segítettek. A vállalkozó kedvűek rövid ismertetés után ki is próbálhatták a 35, 55, 80 font húzóerejű íjakat. Az utóbbi igazán próbára tette a vállalkozók erejét, hiszen 4-5 lövés után már remegett a kezük az erőlködéstől.

A kevesebb erőt igénylő légpuskás lövészversenyen sokan résztvettek, még a gyengébb nem képviselői is. Eredmények a teljesség igénye nélkül: nők: 1. Béni Sándorné, férfiak: 1. Grósz József, gyerekek: 1. Kovács László.

Közben aki megéhezett, jól lakhatott a bográcsban főtt őz-pörkölttel. (Ha időben sorba állt !)

Délután a bajnoki focimeccs alatt rendezték meg a vadász-kutyá bemutatót, amin a vadkacsa lelövése és kihozatala nem pont úgy történt, ahogy az a nagy könyvben meg van írva.

17 órakor kezdődött el a tombola húzása, a fődíj egy őz, amit 19.15-re sikerült is kihúzni kisebb-nagyobb technikai akadályok leküzdése után. A nyertesek között az egyik legszerencsésebb az a szponzor volt, aki az általa felajánlott ajándékot nyerte vissza.

A napot éjszakába nyúló táncmulatság zárta le.

*foto, szöveg: Urbán Zsolt és
Urbánné R. Anikó*

Hát nem minden fenéig tejföl.

Szekeres István, a Táborfalvi Labdarúgó Szakosztály vezetője nyilatkozik az idénykezdés gondjairól.

Községünk öregfiúk csapata - kiegészülve helyi lelkes szurkolókkal és a polgármesterrel - inaktelke meghívására július 8 - 10-ig 3 napot töltött Erdélyben. A háromnapos programban szerepelt egy labdarúgó-mérkőzés is, de számunkra nem ez jelentette az igazi élményt.

(Az eredmény 4 : 2, nem a mi javunkra !) Csodálatos volt, ahogyan ezek a magyar emberek minket fogadtak. Megtekintettük Kolozsvár nevezetességeit és gyönyörködtünk a szép erdélyi tájban.

A helyi emberek tiszteletünkre búcsúvacsorát adták a művelődési házban. Példaértékű, ahogy ezek az emberek szeretetben, békében együtt élnek. Nagyon reméljük, hogy tavasszal elfogadják a meghívásunkat és mi is vendégül láthatjuk az inaktelki futballcsapatot.

Sajnos örömről elrontotta az, hogy mire hazaértünk a sportöltözőt feltörték és a csapat szerelését ellopták. A tettes sajnos nem lett meg, így gyorsan pótolni kellett a felszerelést, mert augusztus 15-én indult a bajnokság. Hát ez sem igazán jól ! Két forduló, két vereség. A csapat kérésére új edzőt hoztunk ! Jelenleg négy fordulón vagyunk túl, és 3 vereség ill. egy győzelem a mérlegünk. (Szeptember végi adatok - a szerk.)

Az edző munkáját csak később tudjuk értékelni, mert még a bajnokság elején tartunk. Táborfalván jelenleg igen jó körülmények vannak - az öltözőt kivéve -, tehát megvan a jó szereplés lehetősége ! Most már a játékosoknak kell bizonyítani, valamit letenni az asztalra, hiszen az önkormányzat maximális támogatást biztosít a számunkra.

Ifistáink hasonlóan a tavalyi évhez, megint jól szerepelnek. Eddig két győzelem, két vereség. A serdülőcsapatból sokan kiöregedtek, így új fiúkat kell beépíteni a csapatba. A bajnokság szeptember 11-vel kezdődött, és szombati napokon játsszák a mérkőzéseiket. Szeretném megköszönni a szurkolótábornak, hogy nagy létszámúban, és igen lelkesen látogatják mérkőzéseinket. Nagyon jó érzés ha idegenben sem vagyunk idegenek, hiszen néhol több a táborfalvi szurkoló, mint a hazai.

Néhány szó az egyszeri sportbálról

Augusztus 20-án a Sportegyesület bált rendezett, ahol kb. 100 fő jelent meg. A zenét egy örkényi fiatalember, Hajducsek László szolgáltatta mindenki megelégedésére. A bálon, bár nem voltunk sokan, remek volt a hangulat, a felszolgált étel nagyon finom volt. Szeretnénk máskor is megrendezni a sportbált. Reméljük, legközelebb a mostani vendégek is újra eljönnek, és nagyon sokan fognak még hozzájuk csatlakozni, ezzel is segítve az egyesületet.

Itt szeretném megjegyezni, hogy elmaradt a falunap az idei évben, amit sokan nehezményeztek. A Sportegyesület részéről próbáltunk szervezni egy sportdélelőttöt, de sajnos ennek későn fogtunk neki, ezért elmaradt.

Úgy gondolom, hogy a község nagyobb gondot fordíthatna a falunapra és a helyi szervezetek, vállalkozók bevonásával, az önkormányzat anyagi támogatásával, szervezőkészségével lehetne egy igazi falunapot szervezni, ahol nem a "haszon" dominál. Még valami ! Szerintem az augusztus 20-a nem jó erre a napra. Sokan nyaralnak, meleg van, nem jönnek el, stb. Nem kellene megváltoztatni a jól bevált május elsejét !

Szekeres István

foto: -st -

Kertészkedőknek

I.

Október a telepítés, kertisztogatás és a teletetésre készülődés hónapja.

Jövő tavaszra az áttelelő virághagyományokat (jácint, nárcisz, tulipán, hóvirág, krókusz, gyöngyike, téltemető) már szeptemberben, de még októberben sem késő elültetni. Minél korábban kerülnek a földre, annál erőteljesebben gyökeresednek, sőt már tavasszal virágozhatnak is. A fák tányérjába legjobb nárciszokat ültetni, esetleg alacsony, botanikai tulipánokat. A tavasz hírnökeként sokáig pompáznak ugyanazon a helyen. Szerencsére a hagymákat a pocok is kerüli. A magas tulipánokat legjobb külön ágyásba ültetni. Az olyan apró hagymásokat, mint a hóvirág, a téltemető, a gyöngyike, a krókusz inkább cserjék alá vagy fű közé díszítőnek telepítve. A hónap vége felé vágja vissza az elvirágozott évelőket. Szórjon tövükhöz vastag rétegben mulcskomposztot.

A dáliák addig maradhatnak a föld-

ben, míg az első fagy el nem viszi lombjukat. Ezután ássa ki a húsos gumókat. Tőzeggel töltött ládában, pincében teletesse. Új évelőit a hónap végéig telepítse el. A magasakat-mint a margaréta, az évelő szarkaláb, a lángvirág vagy a díszmák- egymástól kellő távolságra, napos helyre ültesse. A szellőrózsa, a sisakvirág, az erdei harangvirág elviseli a fák közelében a félárnyékos helyet. Idővel olyan sűrű csoportokat alkotnak, hogy ápolni már alig kell őket. Minden évelőnek telepítéskor adjon bőven komposztot és tövenként egy jó marék Coffinát. Komposzt hiányában a szerves trágya is megteszi.

Gladiolus (kardvirág) hagymás növényeket a fagy beállta előtt kiszedjük a talajból és levegős, hűvös, fagymentes helyen tároljuk.

Nerium Oleander (leander) teletetése megfelelő hely hi-

nyában gondot okoz. Világos helyiségben, 3-4 fok hőmérsékleten viszonylag szárazon érzi jól magát. Meleg, sötét helyen a növekedése nem áll meg, de a növény legyen-gül, ilyen helyen pajzstetvek, esetleg még télen is rajzanak és fertő-zik. A leander elvirágzása után a virágkocsányokat ne vágjuk le, mert így tovább fejlődik és újra virágozik. Télen is maradjon a növényen.

Doricsák Ildikó

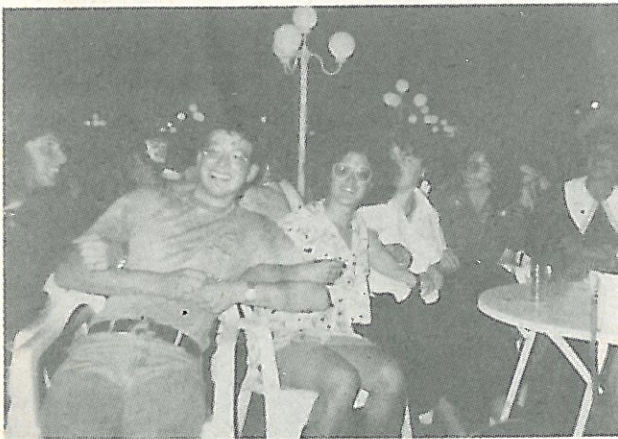
foto: -my-

Holland emlék

2.

1.

1. s'Gravendeel 400. évfordulójára rendezett gálaest a falu sportcsarnokában aug. 14-én (Jolanda, Erik, Tímea, Olgi, Konczikné, Harminczné).

2. A fásztó biciklitúra után jól esik a hideg holland sör (Peter, Erik, Jurien, Péter, P. Tímea, A. Timi, Pali).

3. Búcsúest aug. 19-én a hollandok megrendezésében történt a Centrumban (Lisette, Annemarie, Arno, Lianne, Lilian, Peter, Tímea).

szöveg és foto: Páli Tímea

hatodik oldal

Lelki élet - elkerülhető betegségek

Tudják mi a legnehezebb? Ha lehetséges, próbálják ki! Leülni egy csendes sarokba este, ahol senki és semmi nem zavar és: szembenézni önmagunkkal. (Rögtön fészkelődni kezdünk.) Ha sikerült leülni, újabb nehézség támad: ott is maradni. Ha ezt is sikerült elérni: ismét nehézség; végiggondolni a napot ébredéstől - estig. Tiltakozni fog egész testünk, érzelmeink, akaratunk, gondolataink.

Testünk: kényelmetlen ez a szék, nyomja a hátam, nyikorog. Hová tettem az eszem, amikor ezt vettem meg? X-nek milyen kényelmes garnitúrája van. (Jó ha itt már elhallgat a test tiltakozása.)

Érzelmeink: keserű, rosszkedvű vagyok - jogtalanul bántottak a munkahelyemen; dühös vagyok, mert a kolléganőmön megint új szoknya volt - miből telik neki?

Akaratunk: inkább felállok. Sokkal hasznosabb, ha most mosogatok el, nem pedig reggel.

Gondolataink: képtelen vagyok követni ezt az egyetlen napot. Egyáltalán mi az értelme?

És felállunk, lefekszünk, megpróbálunk aludni és békétlenség, hiányérzet, üresség, türelmetlenség űzi el az éltető alvást - testi-lelki pihenésünket. Mindez leki élethez tartozik: AZ ÉRZELMEK.

Anélkül, hogy gondolnánk rá, az érzelmek különböző reakciókat indítanak el a szervezetünkben. Hogyan? Láthatatlanul zajlik - csak a végeredménnyel találkozunk: legtöbbször az orvosi rendelőben vagy a kórházban.

Először beszéljünk a negatív érzelmekről, amelyek a stresszhatást váltják ki.

Az orvosok, a pszichiáterek az angol eredetű "STRESS" (nyomás, feszültség) szóval fejezik ki azt az állapotot, amikor valamilyen lelki probléma, izgalom testi károsodást von maga után. Stressz alatt a test szorongásreakcióját értik, amit az agyalapi mirigy és a mellékvesekéreg idéz elő (mint egy karmester úgy irányít). Pl: ha egy macska váratlanul szembekerül egy kutyával - felborzolja a szőrét, szíve hevesebben dobog, emelkedik a vérnyomása, gyorsul a légzése. A mellékvesevelő hormonjai bekerülnek a vérkeringés-

be, mert a központi idegrendszer jelzéseket küld minden szervhez. Az így létrejött reakciókat (szapora szív működés, emelkedett vérnyomás) nevezzük "a vészreakciónak" - a szervezet válaszának.

Ugye szinte naponta tapasztalnak hasonlót? Lelki életünkben a félelem, szorongás igen "előkelő" helyet foglal el és változatos, sokféle hatást vált ki.

Egy beteg jut eszembe, akinek szemhéja annyira bedagadt, hogy a szemét alig lehetett látni, az ajka is duplájára dagadt. Gyakran előfordult nála ez az un.: érneurózis. Úgyhogy már az okát is tudta. Ha a sűrű forgalomban kellett autót vezetni, szorongott, félt. Az a tudat is teherként nehezedett rá, hogy egy nagyobb vendégsereget nem képes ellátni. Az angioneurotikus oedema onnan kapta a nevét, hogy szorosan összefügg a stresszel, amit a félelem és a szorongás vált ki.

Egy pszichiáter egy olyan betegről számolt be, aki valahányszor ha harangzúgást hallott asztmarohamot kapott. Érdekes volt az ok-okozati összefüggés. Betegsége akkor kezdődött, amikor évekkal ezelőtt a templomtérre a menyasszonyára várt. Esküvő előtt álltak. Amint megkondult a harang, üzenetet kapott, hogy a menyasszony meggondolta magát. Ez a súlyos megrázkódtatás ott helyben nehéz légzéses asztmarohamot váltott ki, és évek múlva is jelentkezett, amint harangzúgást hallott.

Dr Kolek István

egészségügyi
sarok

Sárossy Almásy István: Tanya

Múltidéző

XV.

a.) *Hogyan építették meg a falu első szilárd burkolatú útjait ?*

1935-ben országgyűlési képviselő-választásokat tartottak Magyarországon. A vidéki választások március 31. és április 4-e között zajlottak. Ezt megelőzően választási nagygyűléseket, korteskörutakat szerveztek a képviselőjelölteknek, akik megválasztásuk esetére több ígéretet is tettek. Ilyen jelölt volt Pálóczi Horváth István veje, Hoffer (Miklós?) is. Az ő egyik ígérete volt, hogy Örkénytábor már meglévő útjai szilárd burkolatot kapnak. Hoffer képviselő lett, a mai Rákóczi és Kossuth úton pedig dolgozni kezdtek a munkások. A burkolatot azonban csak egy sóderes töltés jelentette, így a helyi népnyelv ezt a megoldást "hofferbetonnak" nevezte el.

b.) *A villanyhálózat teljes megépítése*

1941-re a falu jelentős részén már megépült a villanyhálózat. Érdekes viszont, hogy négy utca (mai nevén a Dózsa, az Arany, a Petőfi és az Ady út) lakossága, hogyan szerezte

meg ugyanezt a lehetőséget. A központilag telepített villanyhálózatot az említett utcákban nem építették ki. Nagy László cipész, aki akkor az Arany János úton lakott, végiglátogatta az ottani lakosokat, s felmérte, igénylik-e a villanyt. A válasz igen volt. Ekkor felvették a kapcsolatot a nagykőrösi központtal. A történet érdekessége, hogy a helyieknek kellett megszerezni az alapanyagokat (oszlopok, vezetékek). A vállalat csak az üzembehelyezést végezte. Ekkor azonban csak két utcában (Petőfi, Ady) készült el a villanyhálózat, a másik két utcában a háború utánra maradt. (Viszont akkorra a vezeték és az oszlopok egy része eltűnt, így azokat is pótolni kellett.) Végül egy Borbély nevű örkényi kisiparos segítségével sikerült a villanyhálózat teljes kiépítése.

Szelei Pál

Almaszüret 1940.

A Ceglédi Bank csurgalmajori hónaposai (summások)

Állnak: Polyák Ferenc (pallér), Szalay Sándor (kezelő), Mazsák Rozália, a létrán Kovács Anna
Ülnek: Ujj Mária, Mankovics Julianna, Licsák Anna, Kovács Juliska, Sáránszki Erzsébet, Slezák Margit, Magyar Mária, ifj. Szalay Sándor (a kezelő fia)

*Nincsen szünet és vakáció,
a fizetés csak borraivaló,
sramlizenét nyom a rádió:
"itt élni szép, itt halni jó..."*

*kezeit mossa a népnyúzó
svájci bankszámla, bérautó
állami lakás, semmi adó
Amerika, India, Mexikó.*

* **Ha azt akarja, hogy hirdetése** *
* **megjelenjen ÖRKÉNYBEN is,** *
* **500 példányban,** *
* **akkor igényeit leadhatja az** *
* **Örkényi Szabadidő Központban,** *
* **a nyitvatartási időben.** *

nyolcadik oldal

Házi praktikák, fortélyok

Takarítás, folttisztítás ...

- A linóleum tovább tart, ha felerész ecetből és felerész olajból álló keverékkel tisztítjuk.

- A linóleumról eltávolíthatók a benyomódások, ha ezeket a helyeket bekenjük olajjal és ruhán keresztül kivasaljuk.

- A márvány újra fényes lesz, ha kevés étolajjal bedörzsöljük és gypjúronggyal kifényesítjük.

- Ha a fatárgyakat bodzalevél főzetével mossuk le, nem fogja őket a szű megtámadni.

- Az evőeszközökről eltűnnek a foltok, ha puha, szálmiakszeszes vagy spirituszos törleronggyal letöröljük.

- A fáról az enyvfoltokat eltüntethetjük, margarinnal vagy étolajjal bekent ronggyal.

- Eltűnnek a ruháról a fűfoltok, ha alkohollal enyhén bedörzsöljük a textíliát, majd szappanos vízben kimossuk.

- A kényesebb anyagból úgy vehetjük ki a fűfoltokat, ha azokra kevés vajat vagy glicerint teszünk, majd 10 perc múlva langyos vízben kimossuk.

Maradék ételek felhasználása ...

- Sült húst megdarálva vagy apróra vágva töltelékeket készíthetünk belőle burgonyába, gombába, paradicsomba vagy más zöldségfélékbe, tölthetünk vele palacsintát, vagy felhasználhatjuk különböző rakott ételekhez.

- Főtt húst felhasználhatjuk tölteléknek, készíthetünk belőle pástétomot vagy különböző ízesítéssel friss, önálló ételt vagy főzelékre feltétet. Fontos, hogy erőteljesebben ízesítsük, mint a nyers húsból készült ételeket.

- A pörkölt húsát megdarálva rakott kelbe, rakott káposztába, palacsinta töltelékébe vagy húsos tésztára rakhatjuk. A zsíráját - tejjel elkeverve - öntsük az ételekre.

- Párolt rizst töltelékekhez, rakott ételekhez használjuk el, levesbetétnek vagy rizsgombócnak is megfelel.

A következő étel elkészítéséhez felhasználhatunk maradék pörkölt húst és rizst.

Erdélyi rakott karalábé ...

Hozzávalók: 60 dkg zsenge karalábé, 8 dkg

vaj, 1 késhegynyi cukor, 30 dkg marhahús, 2,5 dl tejföl, 10 dkg rizs, 1 kis fej vörshagyma, őrölt bors, só.

Elkészítés: A kockára vágott karalábét a vajon kevés cukorral puhára pároljuk. A marhahúst sóval, borssal fűszerezve ugyancsak megpároljuk. A rizst kevés finomra vágott hagymával elkeverve szintén megpároljuk.

Egy edény aljára lerakunk egy sor karalábét, arra tesszük a rizzsel elkevert, kis darabokra vágott hús felét. Meglocsoljuk tejjel, újra karalábé, majd húsos rizs a sorrend. Végezetül karalábé kerül felülre. A maradék tejfölt ráöntve, sütőben 15 perc alatt átforrósítjuk. *(Karalábé helyett készíthetjük tökkel, karfiollal, zöldbabbal is.)*

Szabó Mária

**ÉRTESÍTEM TÁBORFALVA
LAKOSSÁGÁT, HOGY**

**VEGYES-ÉLELMISZER
ÜZLETEMET**

**HONVÉD ÚT 7 SZ. ALATT
(VOLT SZOVJET BOLT)
MEGNYITOTTAM. OLCSÓ
ÁRAKKAL, ELŐZÉKENY
KISZOLGÁLÁSSAL VÁROM
SZÍVES VÁSÁRLÁSAIKAT !**

**Nyitva: hétfőtől péntekig 6 - 18-ig
szombat, vasárnap 8 - 12-ig
Nagy András vállalkozó**

"Egy festményt nem lehet befejezni, csak abbahagyni.."

Villáminterjú Sárossy Almásy István festőművésszel

A festőművész 1932. dec. 12-én született Budapesten. Kétéves korában szüleivel Tiszaörs melletti tanyára költözött. Itt a Hortobágy szomszédságában élte le ifjú korát. Itt közvetlenül tanulmányozhatta a paraszti életet a maga változatos szépségével és nyomorúságával. Innen Budapestre került, ahol a Fásori Evangélikus Gimnáziumban folytatta tanulmányait. 1955-ben tanári diplomát szerez az Apáczai Csere János Pedagógiai Főiskolán. 1970-ben testnevelő tanári diplomát szerez a Testnevelési Főiskolán.

Október 30-án 16 órakor lesz Sárossy Almásy István festőművész bemutatkozó kiállításának megnyitója a Községi Sportcsarnokban. Ebből az alkalomból válaszol kérdéseimre a művész. István rabja az alföldi tájnak. "Vissza a gyökerekhez" - mondja mosolyogva, hisz gyermek és ifjúkorát egy alföldi tanyán töltötte. Hosszú ideig Budapesten élt és tanított, s most ismét tanyán, Táborfalva határára festőget.

Emlékeiről, művészetéről, az útkeresésről faggatom. Észak- és Dél-Amerikában, Európában voltak kiállításai, ezért érdekelt az, hogy egy magyar művész - aki szívből festi az Alföldünket -, mennyire lehet sikeres és nemzetközi a nagyvilágban.

- A legsikeresebb kiállításom 1985-ben Torontóban volt. Itt senkit nem ismertem, még a szervezőt sem. Nagyon sokan állítottak már ki abban a bemutatóteremben, de képet nem tudtak eladni. Erre jöttem én, minden hírverés és reklám nélkül. Nagy örömmel megvásárolták a képeimet. Főleg a magyarok, akikben még kint is él a magyar haza szeretete.

Majd a példaképeiről, a pályakezdéséről kérdezem.

- 1956-ban Szajolon tanítottam. Egyik alkalommal elmentem Pestre, s miközben a kirakatokat nézegettem, megláttam egy Munkácsy másolatot. A Vihar a pusztán-t. Annyira megdöbbentett a kép, és úgy éreztem, ezt nekem is meg kell festenem. Nekiláttam, s elkészítettem az első olajfestményemet. Ezzel kezdődött a pályám. Amikor megszállt az ihlet, akkor festenem kellett. Előfordult az is, hogy nem volt ecsetem, ezért levágtam egy tincset a hajamból, rákötöttem egy pálcára, és azzal dolgoztam.

Munkácsy, Paál, Szinyei, Mészöly mindig példaképek maradnak. Tőlük szívesen tanulnék. És a kezdetek? Nem végeztem Képzőművészeti Főiskolát. Édesapám íratott be a Dési Huber Körbe, ahol sokat rajzoltam, pl: aktot. Horváth István grafikus barátom is rengeteget segített. Kezdetben szobrász szerettem volna lenni, de végül maradtam a festőállványnál: Most, hogy van elég időm, a terveim között szerepel ismét a szobrászkodás. Ez még számomra egy kiaknázatlan terület. Agyagozás, szoborkészítés - diófából, kőből - a tanyán. Égetőkemencét is fogunk építeni.

- Mikor jó egy festmény - a művész szemével?

- Ez sok mindentől függ. Kinek mi hiányzik a rohanó életéből. Én azokat a műveket szeretem, amelyek megnyugtatnak. Arra készítenek, hogy megnézzem a valóságban is az ábrázolt tájat. Olyan képeket szeretnék készíteni, amelyek a múlt idő során egyre jobban tetszenek, ahová az emberek szívesen elmennek. Megörökíteni mindazt, ami szép és értékes az immár kihalt féltékeny tanyavilágban. Ezt bemutatni csak az tudja, aki igazán szereti és kötődik ehhez az életmódhoz. Egy festményt nem lehet befejezni, csak abbahagyni, mert mindig van rajta szépíteni- javítanivaló, hiba.

- Aktot, portrékat festesz-e vagy maradsz a tájképeknél?

- Kezdetben sokat rajzoltam, festettem mindkettőt, de azt hiszem, ez külön szakma. Hozzám főleg a táj ábrázolása áll közel. A falu, a tanya, egy vízpart. Maga ez az alföldi hangulat. Ez a vidék fantasztikus! Gyönyörű, csöndes és megnyugtató.

- Festesz-e erdőt vagy erdőrésztet?

- Nem igazán. Sokat szeretnék még tanulni a fákból. Most, hogy a tanyám egy gyönyörű erdő szélén áll, úgy gondolom, lesz rá alkalom. Meg kell keresnem azokat a helyeket, amiket le akarok festeni. Egy kiszáradt fát, egy bokrot, egy pocsolyát és tanyákat.

Igazán örülök, hogy Táborfalván kiállíthatok. Kíváncsian várom, mint fogadják képeim az itt élő emberek. Hatalmas érzés az, amikor Pest után az ember itt élhet a falun, a tanyán, a természetben.

csk

Eddigi kiállítások: 1981 Budapest; 1985 Sao Paolo, Toronto; 1986 Toronto; 1988 New York, Toronto; 1989 Basel, Bern, Lausanne; 1990 Baden, Bern, Genf, Lausanne, Zürich; 1992 Budapest, Fót, Dörgicse

Kutyadolog ?

Van ugye néhány fajta kutya. Van rossz kutya, van jó kutya, van kivert kutya és nem. Van amelyik szereti a gazdáját, van amelyik eltűri és ez fordítva is.

Nevezük kinézete vagy csak Ká-európai kinézete után a mi kutyánkat Chae Lek-nek. Ez egy becsületben megöregedett, jófajta kutya. Legalábbis ezt tartja magáról. Rója a falu utcáit és eközben az a dolga, hogy rója a falu utcáit. Legjobb szokása szerint szóba áll minden más hasonszórú társával, még ha azok nem is túlságosan akarják. Általában ő az erősebb és ketten ugatása csak egy témáról szólhat. Ez pedig a gazdi távolléti meg-és leugatása. Ha hosszabb a póráz vagy több a kolbász - mert megszaladt -, miért csak ennyivel? Erről ugatnak órákat, majd békében elválnak és mindenki megy a sajátján...

... közben eltelik egy álló nap, ebünk beugrik a gazdihoz sírni egy kis repeta-kolbászt, majd folytatja hadjáratát. Aztán abbahagyja, mert közben álló sötét lett, de optimista és azt gondolja: *holnap is nap lesz...*

- st -

Színház-busz indul a
Nem élhetek muzsikaszó nélkül
c. előadás megtekintésére a
Budapesti Kamaraszínházba
1993. október 25-én, hétfőn.

Jegyek a művelődési házban
vásárolhatók !

Kis Tücsök együttes
Bemutatja:

Bodri kutya az Oroszlán
c. zenés mesejátékát

Az előadás a Jókai Mór
Művelődési Házban 1993.
november 10-én,
délelőtt 11 órakor
kezdődik.

Belépő: 50 Ft.

Helyreigazítás

Az előző szám Sörkóstoló c. cikkében egy mondat hibásan jelent meg. Helyesen: *A bútorzatot és a söntéspultot Varga János faragja.*

A Helyőrségi Klub
tanfolyamokat indít,
melyekre jelentkezni
lehet.

- Tánc és illemtan
- Modellező szakkör
- Kosárfonó tanfolyam
- Szabás-varrás tanf.

A szakkörök és a tanfolyamok ingyenesek, kivéve a tánc és illemtan, melynek ára a jelentkezők létszámától függ.

Jelentkezni a Helyőrségi Klub könyvtárában lehet - kedd kivételével -, naponta 13-20 óra között.

Krizantém

Kapható
&
rendelhető !

Cím: Dorisák Ildikó
Táborfalva, Hunyadi u.

AKCIÓ !

A 2,4 kg-os

**Persil,
Tomi Sztár,
Tomi Kristály**

20 %-kal olcsóbb !

Amíg a készlet tart.

Cím: ABC áruház, Jung Istvánné

A Sportsarnok
állandó programjai

Hétfő: 16.30-17.15 klasszikus balett (alsós)
17.15-19.15 röplabda
Kedd: 12.15-13.00 gyógytorna (alsós)
13.15-14.00 gyógytorna (felsős)
15.00-16.30 karate
17.30-18.30 gyógytorna (felnőtt)
Szerda: 14.00-15.30 klasszikus balett
15.30-17.00 jazzbalett
17.00-19.00 röplabda
Csütörtök: 13.15-14.00 gyógytorna (felsős)
14.00-14.45 gyógytorna (alsós)
15.00-16.30 karate
17.30-18.00 gyógytorna (felnőtt)

Felhívás: felnőtt (ill. 14 év feletti) jazzbalettet indítunk, ha megfelelő számú jelentkező lesz. Tervezett időpont: szombaton du.
Urbánné R. Anikó

Azt hallottuk, hogy ...

.. az aradi vértanúk emlékére szavalóversenyt rendeztek a suliban.
Helyezések: **1.** Imre Róbert, **2.** Polják Ágnes (a közönség szavazatot is ő kapta), **3.** Ulicska Anett, **4.** Kresák Ildikó és Horváth Viktória.

... tanulmányi verseny indult egy szabadnapért az osztályok között.

... ügyeletes csoportok versenye zajlik szintén 1 szabadnapért.

... október 30-án 16 órakor Almásy István kiállítása lesz a Sportcsarnokban.

SULI7 '93

hogyan készítsünk múmiát ?

Inka-firka

Ének: Kik táncolják a verbunkost ?

"Parasztok és cowboyok"

Melyik kikötővárosról neveztek el a francia himnuszt ?

"Rio de Janeiro"

Mi a Négy évszak műfaja ?

"Elbeszélő költemény"

Fizika: Mit nevezünk elektromos áramnak ?

"Amivel tárgyakat lehet működtetni"

Mi a galvánelem ?

"Másképp zseblep, ami nem ráz meg semmit"

Hogyan terjed a fény egy nemű anyagban ?

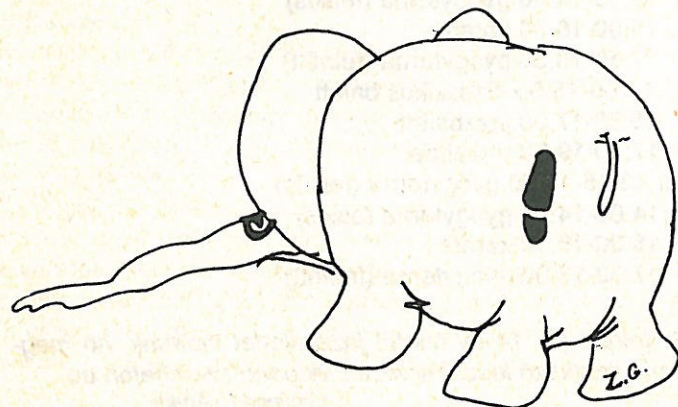
"Gyorsan" (Az biztos !)

Magyar: "Vigyázz, rozsdás a kornél!" (kondér)

"Egyszer az ember meggyújtotta a tüzet és úgy pattogott a tűz, hogy csak na."

"Jobbhurt" (joghurt !)

Sorold fel a népköltészet legfontosabb műfajait !

"Dal, monda, mese, lambada." (ballada)

A mesehős milyen tulajdonságait ismertük meg a szövegből?

"Erős, bátor, nagylelkű, ügyes, fejreesett."

(talpraesett)

A Pál utcai fiúk alapján:

"Nemecsek megfal"

"Az orvos így felelt: Egy óra múlva visszajövök, mert a gyerek már halottnak érzi magát, ha nem halott, akkor szerencsénk van."

"A Pál utcai fiúk elbújtak holnapra."

"Két Pásztor elvette tőle a golyóját"

"Amikor Nemecsek hátránézett, ott állt mögötte egy levél."

"Másnap három vörösheringes követ jött."

"Délelőtt a latinóra olyan nagy volt az osztályban, hogy a tanár is észrevette."

"Másnap a grundon nagy papírban kiáltvány volt."

"A fiúk gittegyenletet alapítottak."

"Eget ütött az óra, és csomagolni kezdtek."

"Az orvos azt mondta az apának, hogy a kisfiú 10 előtt 10 perccel meghal. Csakugyan igaza lett."

"A tanár be akarta bizonyítani, hogy a zöldre festett lángot zöldre festi."

"Nemecsek édesanyja megtudta, hogy meghalt, ezért nagyon sírt."

"A tanár úr keresgetni kezdte a noteszban a felelőket."

Béres Niki: Vers (részlet)

Estefelé bementünk,
minden kaját megettünk.
Várt minket az ágyikó,
mert aludni nagyon jó.